

ผลของการใช้การบำบัดด้วยหนังสือเพื่อลดความวิตกกังวล
ของหญิงครรภ์แรก

เรือเอกหญิง อารีพร หอมจินดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๓

ISBN ๙๗๔-๕๗๗-๑๑๑-๒

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016139

11070 5238

EFFECTS OF BIBLIOTHERAPY IN DECREASING ANXIETIES
OF THE PRIMIGRAVIDA

LIEUTENANT AMPAI HOMJINDA WRTN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF LIBRARY SCIENCE
GRADUATE SCHOOL
CHULALONGKORN UNIVERSITY

๑๙๙๐

ISBN ๙๗๔-๕๗๗-๑๑๑-๒

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้การบำบัดด้วยหนังสือเพื่อลดความ
วิตกกังวลของหญิงครรภ์แรก
โดย เรือเอกหญิง อารีไพ หอมจินดา
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สุนทรี หังสสุต
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม นาวาเอกนายแพทย์เด่นเดชา ประมุขเพชร

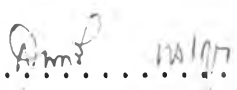
บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

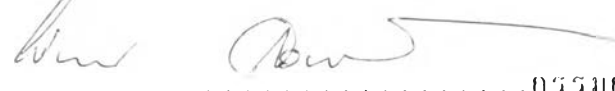
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สุนทรี หังสสุต)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ่องพรรณ ลวนานนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณี วราทร)

พิมพ์ดีดฉบับยกย่องของ วิทยาลัยนวมินทราชินยาภิเษกเกล้า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

อาไพ หอมจินดา, เรือเอกหญิง : ผลของการใช้การบำบัดด้วยหนังสือเพื่อลดความวิตกกังวล
ของหญิงครรภ์แรก (EFFECTS OF BIBLIOTHERAPY IN DECREASING ANXIETIES OF
THE PRIMIGRAVIDA) อ.ที่ปรึกษา : รศ.สุเมตรี หังสผู้ต นอ.นพ.เด่นเดชา
ประทุมเพ็ชร รม., ๑๓๒ หน้า ISBN ๘๗๔-๕๗๗-๑๑๑-๒

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาว่าการบำบัดด้วยหนังสือจะสามารถลดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการ
ตั้งครรภ์ของหญิงครรภ์แรกได้หรือไม่ ความวิตกกังวลนี้ หมายถึง การปฏิบัติตนระหว่างตั้งครรภ์ สุขภาพของ
ทารกในครรภ์ การคลอดและการเลี้ยงดูทารก งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิง
ครรภ์แรกที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า กรมแพทยทหารเรือ จำนวน ๖๐ คน การเลือก
กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ และสุ่มเข้ากลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ ๓๐ คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการบำบัดด้วยหนังสือควบคู่ไปกับการดูแลตามปกติ
ของโรงพยาบาล ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามปกติจากโรงพยาบาลเพียงอย่างเดียว

ผลการวิจัยพบว่า การบำบัดด้วยหนังสือสามารถลดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ของหญิง
ครรภ์แรกได้จริง

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อผู้พิมพ์ ๖:๐. ๕๑ ๐:๒ h ๖๔.

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๕๑๗ ๑๑/๑๖

กองบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศวิทยา น.อ. ๕๑๗-๕๑๗ ๖.๕

AMPAI HOMJINDA WRTN, LIEUT. : EFFECTS OF BIBLIOTHERAPY IN DECREASING ANXIETIES OF THE PRIMIGRAVIDA THESIS ADVISER ASSO.PROF.SUNDHARI HANSASUTA, CAPTAIN DENGDECHA PRATSOOMPETCH RTN. ๑๓๒ pp.

This research is to study whether bibliotherapy decreases the anxieties of the primigravida. The anxieties means anxieties about her performance during pregnancy, fetus's health, childbirth and child care, This research is a case study. Samples are ๖๐ primigravida who were antenatal cared by Somdejprapinklao Hospital Royal Thai Naval Medical Department. Subjects were sampled purposefully according to specific qualifications and were divided into ๒ groups: the experimental group (subjects received bibliotherapy and nursing care from the hospital); and the control group (subjects received only nursing care from the hospital)

The result of the research indicates that bibliotherapy really decreases the anxieties of the primigravida.

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิต ร.อ. วิ. อ. ๒ ๕ ๖ ๗ ๘
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (Signature) ๑๓/๗
..... ๕.๑ ๒๓๗๗ ๑.๒๕ - ๕๕.

กิตติกรรมประกาศ

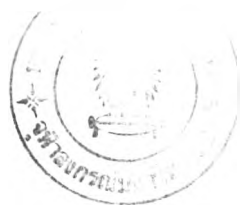
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ สุนทรี หังสสุต
อาจารย์ที่ปรึกษานการวิจัย ผู้ให้ความรู้ คำแนะนำและตรวจแก้ไขให้การวิจัย
สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณนายแพทย์เด่นเดชา ประทุมเพ็ชร
จิตแพทย์ผู้ให้คำปรึกษาและแนะนำทางด้านแบบทดสอบและจิตวิทยาต่างๆที่ใช้
ในการวิจัยและขอกราบขอบพระคุณนายแพทย์สุรพล ภูยานนท์
สูติแพทย์ผู้ให้คำปรึกษาและแนะนำทางด้านสูตินรีเวชกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ
การวิจัย ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ดร.ประภาวดี สืบสนธิ์
และดร.วิเชียร เกตุสิงห์ เป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำแนะนำและคำปรึกษา
เกี่ยวกับการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า
ผู้อำนวยการกองสูตินรีเวชกรรม แพทย์พยาบาลและเจ้าหน้าที่แผนก
สูตินรีเวชกรรมทุกท่านตลอดจนพยาบาลและเจ้าหน้าที่แผนกมารดาทารก
ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและความสะดวกทุกประการในการเก็บข้อมูล
และขอขอบคุณหญิงครรภ์แรกผู้เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ
ในการดำเนินการวิจัยด้วยความเต็มใจทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
ขอขอบคุณร้อยเอกสมชาย ม่วงยา ผู้ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์
ข้อมูลเป็นอย่างดีและขอบคุณพี่ๆและเพื่อนๆรวมทั้งบุคคลอื่นๆที่ไม่อาจนับ
มากล่าวได้ครบถ้วนซึ่งมีส่วนให้ความช่วยเหลือและกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณมูลนิธิสมเด็จพระปิ่นเกล้าที่กรุณาเอื้อเฟื้อทุน
ในการวิจัยครั้งนี้ และที่สุดขอกราบรำลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์
ทุกท่านที่ให้ความรู้มาจนถึงปัจจุบันรวมทั้งบิดามารดา พี่และน้องซึ่งให้
กำลังใจมาโดยตลอด

เรือเอกหญิง อาชีพ หอมจินดา

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
สมมุติฐานของการวิจัย	๖
ขอบเขตของการวิจัย	๖
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๘
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๘
๒. ปรัชญารรณกรรม	๙
ความวิตกกังวล	๙
ความวิตกกังวลในหญิงมีครรภ์	๑๘
ความวิตกกังวลในหญิงครรภ์แรก	๒๒
การส่งเสริมสุขภาพจิตของหญิงมีครรภ์	๓๑
การบำบัดด้วยหนังสือ	๓๓
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๔๐
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๐
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๑
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๙
การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๑
๔. ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล	๕๗
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหญิงครรภ์แรกที่ใช้ในการวิจัย	
และข้อมูลเกี่ยวกับการยืมหนังสือ	๕๘

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. หญิงครรภ์แรกจำแนกตามระดับอายุ	๕๘
๒. หญิงครรภ์แรกจำแนกตามอายุครรภ์ก่อนการบำบัดด้วยหนังสือ . . .	๕๙
๓. หญิงครรภ์แรกจำแนกตามระดับการศึกษา	๖๐
๔. หญิงครรภ์แรกจำแนกตามรายได้	๖๑
๕. หญิงครรภ์แรกจำแนกตามอาชีพ	๖๒
๖. แสดงจำนวนครั้งของการยืมหนังสือ	๖๓
๗. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ T-test ของอาการและความวิตกกังวลต่างๆไปเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ ของหญิงครรภ์แรกระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ กับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือทั้งก่อนและหลังการบำบัด ด้วยหนังสือ	๖๖
๘. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของอาการและความวิตกกังวลต่างๆไป เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ของหญิงครรภ์แรกเป็นรายข้อ ระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือทั้งก่อนและหลังการบำบัด ด้วยหนังสือ	๖๗
๙. แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนอาการ และความวิตกกังวลต่างๆไปเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ ของหญิงครรภ์แรกระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ กับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือก่อนการบำบัดด้วยหนังสือ . . .	๖๘
๑๐. แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนอาการความวิตกกังวล ต่างๆไปเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ของหญิงครรภ์แรก ระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับ การบำบัดด้วยหนังสือหลังการบำบัดด้วยหนังสือ	๖๙

๑๑. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ T-test ของความรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนระหว่างตั้งครรภ์ของหญิงครรภ์แรกระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือทั้งก่อนและหลังการบำบัดด้วยหนังสือ ๗๑
๑๒. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนระหว่างตั้งครรภ์ของหญิงครรภ์แรกเป็นรายข้อระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือทั้งก่อนและหลังการบำบัดด้วยหนังสือ ๗๒
๑๓. แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนความวิตกกังวลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนระหว่างตั้งครรภ์ของหญิงครรภ์แรกระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือก่อนการบำบัดด้วยหนังสือ ๗๓
๑๔. แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนความวิตกกังวลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนระหว่างตั้งครรภ์ของหญิงครรภ์แรกระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือหลังการบำบัดด้วยหนังสือ ๗๔
๑๕. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ T-test ของความรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับสุขภาพของทารกในครรภ์ของหญิงครรภ์แรกระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือทั้งก่อนและหลังการบำบัดด้วยหนังสือ ๗๖
๑๖. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับสุขภาพของทารกในครรภ์ของหญิงครรภ์แรกเป็นรายข้อระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือทั้งก่อนและหลังการบำบัดด้วยหนังสือ ๗๗

- ๑๗ . แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนความวิตกกังวล
เกี่ยวกับสุขภาพของทารกในครรภ์ระหว่างกลุ่มที่
ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับ
การบำบัดด้วยหนังสือก่อนการบำบัดด้วยหนังสือ ๗๘
- ๑๘ . แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนความวิตกกังวล
เกี่ยวกับสุขภาพของทารกในครรภ์ระหว่างกลุ่มที่
ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่
ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือหลังการบำบัดด้วยหนังสือ ๗๙
- ๑๙ . เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และ T-test ของความวิตกกังวลเกี่ยวกับการคลอด
ของหญิงครรภ์แรกระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ
กับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือทั้งก่อนและหลังการบำบัด
ด้วยหนังสือ ๘๑
- ๒๐ . เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความวิตกกังวลเกี่ยวกับการคลอด
ของหญิงครรภ์แรกเป็นรายข้อระหว่างกลุ่มที่
ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับ
การบำบัดด้วยหนังสือทั้งก่อนและหลังการบำบัดด้วยหนังสือ ๘๒
- ๒๑ . แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนความวิตกกังวล
เกี่ยวกับการคลอดของหญิงครรภ์แรกระหว่างกลุ่มที่
ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับการบำบัด
ด้วยหนังสือก่อนการบำบัดด้วยหนังสือ ๘๓
- ๒๒ . แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนความวิตกกังวล
เกี่ยวกับการคลอดของหญิงครรภ์แรกระหว่างกลุ่ม
ที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่ได้รับ
การบำบัดด้วยหนังสือหลังการบำบัดด้วยหนังสือ ๘๔

๒๓. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ T-test
ของความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเลี้ยงดูทารก
ของหญิงครรภ์แรกระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ
กับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือทั้งก่อนและหลังการบำบัด
ด้วยหนังสือ ๘๖
๒๔. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความวิตกกังวลเกี่ยวกับ
การเลี้ยงดูทารกของหญิงครรภ์แรกเป็นรายข้อ
ระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่มที่
ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือทั้งก่อนและหลังการบำบัด
ด้วยหนังสือ ๘๗
๒๕. แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนความวิตกกังวล
เกี่ยวกับการเลี้ยงดูทารกของหญิงครรภ์แรก
ระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ
กับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ
ก่อนการบำบัดด้วยหนังสือ ๘๘
๒๖. แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนความวิตกกังวล
เกี่ยวกับการเลี้ยงดูทารกของหญิงครรภ์แรก
ระหว่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือกับกลุ่ม
ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือหลังการบำบัดด้วยหนังสือ ๘๙